

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Scenariusz lekcji 12

1. **Temat:** *Samochód i samochody*
2. **Czas trwania lekcji:** 45 minut
3. **Cele lekcji:**
Uczeń/uczennica:
 - a. powtarza rodzaje rzeczowników w liczbie pojedynczej
4. **Metoda pracy:** od doświadczenia do swobodnego stosowania
5. **Środki dydaktyczne:**
 - a. laptop/komputer z dostępem do Internetu podłączony do projektora;
 - b. karty pracy do scenariusza 12 (załącznik 12.1);
 - c. film video pod tytułem *Wycieczka do muzeum*
 - d. transkrypcja do filmu (załącznik 12.2)
6. **Przebieg lekcji:**
 - a) część wstępna (aktywizacja wiedzy uczniów i uczennic)
Nauczyciel zwraca się do każdego ucznia witając się z nim w PJM
Nauczyciel podaje temat lekcji
 - b) część główna (opracowanie tematu, ćwiczenia przedmiotowe, zadania problemowe)
Nauczyciel na początku lekcji prosi o przeczytanie punktu 1 karty pracy i wyjaśnia, że rzeczowniki w liczbie pojedynczej mają trzy rodzaje: męski, żeński i nijaki. Pyta uczniów, czy mogą podać różne przykłady rzeczowników w liczbie pojedynczej i określić ich rodzaj. Wyjaśnia, że wyrazy 'ten', 'ta', 'to' ułatwiają określenie rodzaju rzeczownika w liczbie pojedynczej. Potem prosi uczniów o przeczytanie punktu 2 z karty pracy. Pyta, czy uczniowie zauważyli, że rzeczowniki rodzaju męskiego kończą się na spółgłoskę, rzeczowniki rodzaju żeńskiego kończą się na samogłoskę -a i -i, a rzeczowniki rodzaju nijakiego są zakończone na -o, -e, -ę, -um.
Nauczyciel pyta uczniów, czy pamiętają tabelkę z lekcji numer 10 (nauczyciel może rozdać uczniom tabelkę, albo poprosić o przejrzanie punktu 3 karty pracy nr 10.1). Nauczyciel informuje, że uczniowie mogą samodzielnie lub za pomocą tabelki rozwiązać zadanie nr 3 i 4.

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Nauczyciel zapowiada obejrzenie filmu. Zadanie uczestników polega na skupieniu się na wszystkim, co są w stanie zrozumieć. Grupa wspólnie ogląda film pod tytułem *Wycieczka do muzeum*

Nauczyciel pyta uczestników, co zrozumieli. Wyjaśnia nowe znaki w PJM oraz tłumaczy niezrozumiałe pojęcia w języku polskim.

Grupa ogląda film jeszcze raz (można włączyć transkrypcję — jest to uzależnione od poziomu grupy). Tym razem zadanie dla uczestników jest następujące: *O czym rozmawiali Eduś z Babką Polką? Z czym Eduś miał problem?*

Na końcu uczniowie wypełniają ostatni punkt karty pracy.

c) część końcowa (refleksja własna uczniów i uczennic)

Wszyscy siedzą w kręgu. Nauczyciel inicjuje rozmowę pod hasłem „czego się dziś nauczyliście” — co było dla Was ciekawe? Czy wszystko wiedzieliście?

Wskazówki dla nauczyciela

Nauczyciel, aby wyszczególnić rodzaje rzeczownika w liczbie pojedynczej, może zamigać:

RZECZOWNIK JEDEN GRUPA ŻEŃSKI_KOBIETA

RZECZOWNIK JEDEN GRUPA MĘSKI_MĘŻCZYZNA

RZECZOWNIK JEDEN GRUPA NIJAKI_DZIECKO

Załączniki:

- załącznik 12.1: karta pracy

- załącznik 12.2: transkrypcja opowiadania, *Wycieczka do muzeum*

Język **P**olski? Język **M**ój? TAK!

Karta pracy 12.1

4. Zapamiętaj!

Rodzaj rzeczownika w liczbie pojedynczej możemy określić za pomocą wyrazu 'ten', 'ta', 'to'.

Rzeczowniki rodzaju męskiego określamy za pomocą wyrazu 'ten':
ten chłopiec, ten telefon, ten stół, ten korytarz, ten kosz

Rzeczowniki rodzaju żeńskiego określamy za pomocą wyrazu 'ta':
ta karta, ta antena, ta kolumna, ta królowa, ta mrówka

Rzeczowniki rodzaju nijakiego określamy za pomocą wyrazu 'to':
to mydło, to jezioro, to mieszkanie, to ćwiczenie, to muzeum

5. Przeczytaj!

Ten chłopiec ma plecak.

Ten pan ma włosy.

Ten kwiat ma liście.

Ta dziewczynka ma książkę.

Ta książka ma okładkę.

Ta pani ma torbę.

Ta sprzedawczyni ma sklep.

To krzesło ma nogi.

To auto ma opony.

Język **P**olski?
Język **M**ój?
TAK!

1. Określ odpowiedni rodzaj rzeczownika dopasowując do niego wyraz 'ten' 'ta' 'to':

Przykład: Ten / ta / to długopis

Ten / ta / to lampa

Ten / ta / to biurko

Ten / ta / to tablica

Ten / ta / to plecak

Ten / ta / to szkoła

Ten / ta / to dom

Ten / ta / to drzewo

Ten / ta / to miasto

Ten / ta / to koszula

Ten / ta / to segregator

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

2. Wpisz odpowiednie wyrazy 'ten', 'ta' ;to' i wpisz odpowiedni rodzaj rzeczownika:

Przykład: Ten koc — rodzaj nijaki

Ta foka — rodzaj żeński

To jabłko — rodzaj nijaki

.....solarium — rodzaj

.....kakao — rodzaj

.....drukarka — rodzaj

.....skarpetka — rodzaj

.....but — rodzaj

.....sweter — rodzaj

.....koszula — rodzaj

.....woda — rodzaj

.....rower — rodzaj

.....pudełko — rodzaj

.....żarówka — rodzaj

.....chodnik — rodzaj

.....ulica — rodzaj

.....pokój — rodzaj

.....kalkulator — rodzaj

.....kucharz — rodzaj

.....uczennica — rodzaj

.....dyrektor — rodzaj

.....dziecko — rodzaj

.....nauczyciel — rodzaj

Język **P**olski?
 Język **M**ój?
TAK!

3. Wypisz z tekstu opowiadania wszystkie rzeczowniki rodzaju nijakiego:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

12.2 Transkrypcja opowiadania *Samochód i samochody*

- Tato! Skąd wiemy, że wyraz w języku polskim jest w liczbie pojedynczej lub mnogiej? Trochę nie pamiętam — miga Hubert
- W języku polskim to widać. Jeśli piszemy na przykład stół, to wiemy, że to jest jeden stół. Stoły to rzeczownik liczby pojedynczej — tu tata nie dokończył zdania, ponieważ Halina się wtrąca i miga do brata:
- Mówiłam! Samochód jest jeden! Jeśli to są samochody, to wiemy, że jest ich dużo, bo jest końcówka -y!
- Czekajcie dzieci! Są też wyjątki w języku polskim! Mamy wyraz drzwi, a ten wyraz akurat nie ma liczby pojedynczej.
- O nie! Język polski jest trudny — smuci się Hubert.
- Tak, język polski jest trudny, ale nie martw się, nauczysz się — miga tata

Język **P**olski?
 Język **M**ój?
TAK!

